

ZÁPIS Z KONTROLY VÝKONU ODSUNU

Z: Útvar policajného zaistenia pre cudzincov Sečovce (ďalej len „ÚPZC Sečovce“)

Do: medzinárodné letisko Hanoj, Vietnamská socialistická republika

Dátum realizácie: 17.04.2024

Vyhostovaná osoba: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „[REDAKOVANÉ]“), muž, 1964,

štátna príslušnosť: Vietnamská socialistická republika

Monitoring uskutočnil: [REDAKOVANÉ] (ďalej len „monitor“)

Slovenská humanitná rada

Dátum vyhotovenia: 22.04.2024

OBSAH

1. Dodržiavanie práv a povinností štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení.
2. Dodržiavanie povinností policajného útvaru v súvislosti so zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny.
3. Kontrola výkonu odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny počas prípravy a jeho priebehu.
 - 3.1. Prepustenie štátneho príslušníka tretej krajiny z ÚPZC Sečovce.
 - 3.2. Výkon odsunu štátneho príslušníka tretej krajiny z územia Slovenskej republiky
 - 3.2.1. Transfer štátneho príslušníka tretej krajiny z ÚPZC Sečovce na letisko v Budapešti
 - 3.2.2. Pobyť na letisku v Budapešti
4. Záver
5. Odporúčania

1. DODRŽIAVANIE PRÁV A POVINNOSTÍ ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY UMIESTNENÉHO V ZARIADENÍ

Pán [REDAKOVANÉ] bol právoplatným rozsudkom Krajského súdu v Nitre zo dňa 09.08.2016, pre obzvlášť závažný zločin nedovolenej výroby omamných a psychotropných látok, jedov alebo prekurzorov, ich držanie a obchodovanie s nimi, odsúdený na trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu desať rokov. Trest vyhostenia sa má vykonať po výkone trestu odňatia slobody vo výmere desať rokov. Dňa 18.12.2023 bol uznesením Okresného súdu v Trenčíne podmienene prepustený z Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Dubnica nad Váhom. Toho istého dňa bol predvedený na Oddelenie cudzineckej polície Policajného zboru Trenčín v súvislosti s výkonom vyhostenia, kde uviedol, že s políciou chce spolupracovať a čo najskôr sa chce vrátiť do Vietnamu, vo Vietname nemá žiadne problémy s políciou, súdmi a nič zlé mu tam nehrozí. Bol oboznámený, že bude odovzdaný na územie domovského štátu. Za tým účelom bol dňa 19.12.2023 o 00:20 hod. umiestnený v Útvare policajného zaistenia v Sečovciach, ktorý je prílušný na realizáciu výkonu trestu vyhostenia. Bol oboznámený o svojich právach a povinnostiach, o vnútornom poriadku zariadenia, pričom tieto informácie mu boli poskytnuté aj v poučení v jeho rodnom jazyku a k dispozícii sú tiež vo vstupnej chodbe, ako aj na nástenkách jednotlivých sektorov ubytovacieho zariadenia, takže k nim mal cudzinec prístup a riadne ich počas celej doby zaistenia mohol využívať.

2. DODRŽIAVANIE POVINNOSTÍ POLICAJNÉHO ÚTVARU A ZARIADENIA V SÚVISLOSTI SO ZAISTENÍM ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY

Dňa 18.12.2023 bolo pánovi [REDAKOVANÉ] vydané Oddelením cudzineckej polície PZ Trenčín rozhodnutie o zaistení, v ktorom boli uvedené dôvody jeho zaistenia a umiestnenia v Útvare policajného zaistenia pre cudzincov. Rozhodnutie mu bolo pretlmočené za prítomnosti tlmočníka do vietnamského jazyka. Pri umiestnení v ÚPZC Sečovce mu

odovzdali poučenie v jeho rodnom jazyku, v ktorom mal všetky dôležité informácie týkajúce sa:

- zaistenia,
- alternatív zaistenia (povinnosť hlásenia pobytu, peňažná záruka),
- správnej žaloby vo veci zaistenia/preskúmania zaistenia súdom,
- umiestnenia v ÚPZC Sečovce,
- právach a povinnostiach v ÚPZC Sečovce (možnosť kontaktovať zastupiteľský úrad, právneho zástupcu, rodinných príslušníkov a pod.),
- stravovania a vnútorného poriadku zariadenia,
- administratívneho vyhostenia a pod.

Pán [REDAKOVANÉ] bol povinný sa podrobiť prehliadke osoby a prehliadke osobných vecí, ktoré mu policajti odobrali do úschovy. Pri prepustení zo zariadenia mu boli všetky osobné vecí vrátené.

Ako sociálny pracovník Slovenskej humanitnej rady (ďalej len „SHR“) som ho pri osobnom stretnutí opäť informoval o jeho právach a povinnostiach v ÚPZC, o dostupných službách a pomoci, o výučbe Slovenského jazyka, o voľnočasových aktivitách, o možnosti použiť mobilný telefón a tablet SHR na telefonovanie a pod. Pri pohovore bol poučený o možnosti požiadať o bezplatnú právnu pomoc, ktorú poskytuje Centrum právnej pomoci. Danú možnosť odmietol. V útvare mu bola poskytovaná bezplatná zdravotná starostlivosť. Pri pohovore sa vyjadril, že sa chce čo najkôr vrátiť do Vietnamu, nemá tam žiadne problémy s políciou, súdmi, nehrozí mu tam žiadne nebezpečenstvo, má tam rodinné zázemie a dostatočné finančné prostriedky a preto chce spolupracovať so slovenskou políciou a čo najskôr opustiť Slovenskú republiku.

3. KONTROLA VÝKONU ODSUNU ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY POČAS PRÍPRAVY A JEHO PRIEBEHU

3.1. PREPUSTENIE ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY Z ÚPZC SEČOVCE

Prípravu realizácie výkonu trestu vyhostenia z územia Slovenskej republiky vykonával ÚPZC Sečovce v spolupráci s Európskou agentúrou pre pohraničnú a pobrežnú stráž (ďalej len „Frontex“). Policajná eskorta sa mala vykonať nasledovne: odchod z ÚPZC Sečovce 17.04.2024 o 01:30 hod. policajným vozidlom na hraničný prechod Slovenské Ďarmoty – Balassagyarmat a následne v sprievode maďarských policajtov presun na letisko v Budapešti. Ďalej - let číslo QR3020 z Budapešti (Maďarsko) dňa 17.04.2024 o 10:20 hod. s príletom do Dohy (Katar) dňa 17.04.2024 o 16:40 hod. Z Dohy (Katar) let číslo QR0982 dňa 17.04.2024 o 20:00 hod. s príletom do Hanoja (Vietnam) dňa 18.04.2024 o 07:15 hod. Po zhodnotení bezpečnostných rizík počas realizácie jeho vyhostenia do domovského štátu, boli vyčlenení dvaja policajti ÚPZC Sečovce, ktorí mali zabezpečiť jeho sprievod do krajiny pôvodu. O návrate do domovskej krajiny ho poučil veliteľ eskorty v slovenskom jazyku, keďže pán [REDAKOVANÉ] dlhodobo žil na Slovensku a rozumel slovenskému jazyku. Pri pohovore ho informoval ako bude prebiehať celý proces vyhostenia, pričom mu ochotne a zdvorilo zodpovedal jeho otázky. Dané informácie pochopil a súhlasil so spoluprácou počas návratu.

Cudzinec absolvoval výstupnú zdravotnú prehliadku, ktorá potvrdila, že menovaný cudzinec je schopný prepustenia z ÚPZC Sečovce a spôsobilý na návrat do krajiny pôvodu. Prehliadka neodhalila žiadne zdravotné riziká, ktoré by bránili realizácii eskorty. Po uskutočnenej výstupnej zdravotnej prehliadke doručili veliteľovi eskorty doklad o zdravotnej spôsobilosti na eskortu.

Pred odchodom mal možnosť telefonicky kontaktovať rodinných príslušníkov a informovať ich o návrate domov, vyprať si svoje osobné oblečenie a zbaliť sa do vlastného kufra a cestovnej tašky.

Pred cestou sa osprchoval a krátko po polnoci dňa 17.04.2023 mu odovzdali všetky jeho osobné veci a cennosti, zrealizovali všetky administratívne činnosti súvisiace s prepustením z ÚPZC Sečovce a umiestnili do návštevej miestnosti, kde v prítomnosti policajta čakal na odchod. Na čas cesty na letisko v Budapešti mal zabezpečené jedlo a pitný režim.

3.2. VÝKON ODSUNU ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY Z ÚZEMIA SLOVENSKEJ REPUBLIKY

3.2.1. TRANSFER ŠTÁTNEHO PRÍSLUŠNÍKA TRETEJ KRAJINY NA LETISKO V BUDAPEŠTI

Odchod bol naplánovaný na 17.04.2024 o 01:30 hod., pričom eskortu zabezpečovali dvaja policajti. Pred odchodom bola vykonaná fyzická bezpečnostná kontrola cudzinca, pri ktorej sa nenašli žiadne nebezpečné predmety. Následne bol odvedený do pripraveného policajného automobilu (VW Caravelle). Cudzinec sedel v zadnej časti vozidla spolu s členom eskorty a monitorom. Počas cesty na prechod štátnej hranice Slovenské Ďarmoty – Balassagyarmat boli dve prestávky, počas ktorých mohol ísť na toaletu a zafajčiť. Na kontaktom pracovisku daného prechodu štátnej hranice sme čakali na maďarských policajtov, ktorí nás dňa 17.04.2024 o 06:50 hod. na služobnom vozidle ďalej sprevádzali na letisko v Budapešti. Cesta na letisko v Budapešti prebehla bez problémov a komplikácií.

3.2.2. POBYT NA LETISKU V BUDAPEŠTI

Príchod eskorty s cudzincom na pracovisko maďarských policajtov letiska v Budapešti prebehol v čase o 08:10 hod. Tam sme len presadli do vozidla maďarskej polície a presunuli sa na letisko. Pri check-in pulte zamestnankyňa Katarských aerolínií oznámila veliteľovi eskorty, že nám chýbajú vstupné víza do Vietnamu, bez ktorých nemôžeme letieť. Vzniknutú situáciu telefonicky riešil s pracovníkmi ÚPZC Sečovce a agentúry Frontex. Keďže sa to nepodarilo do zatvorenia check-in pultu, tak sme boli nútení odísť z letiska v sprievode maďarských policajtov naspäť na policajnú stanicu a tam čakať na výsledok. Umiestnili nás do budovy pre eskorty, v ktorej bolo veľmi chladno, cudzinec sa sťažoval, že je mu veľká zima, nechce ochorieť, preto sme prešli do vozidla slovenskej polície a tam čakali. V popoludňajších hodinách bolo veliteľovi telefonicky oznámené, že cudzinec nakoniec odletí sám vo večerných hodinách leteckou spoločnosťou Turkish airlines. O 17:00 hod. nám maďarský policajt oznámil, že už nemôžeme ostať v priestoroch policajnej stanice a máme ich nasledovať na letisko. Tam sme opäť čakali v aute do nevyhnutného času. O 18:30 hod. nás maďarskí policajti vyzvali, aby sme ich nasledovali na check-in, kde zamestnankyňa tureckých aerolínií vydala palubné lístky pre cudzinca. Po bezpečnostnej kontrole cudzinca sme išli na príslušný gate, kde sme čakali na nalodenie cudzinca. Pán [REDAKOVANÉ] neprejavoval fyzický alebo slovný odpor a nastupoval dobrovoľne do lietadla ako prvý a my sme v odletovej hale čakali, kým lietadlo neodletí. To sa udialo v čase o 20:40 hod.

4. ZÁVER

Pán [REDAKOVANÉ] bol v čase umiestnenia v ÚPZC Sečovce pokojný a spolupracoval s políciou. Počas celej doby návratu bol pokojný a dodržiaval pokyny eskortujúcich policajtov. Policajná eskorta cudzinca organizovaná po medzinárodné letisko v Hanoji nakoniec prebehla len po letisko Ferenc Liszta v Budapešti, z dôvodu chýbajúcich víz pre členov eskorty. Počas monitoringu neboli zistené žiadne nedostatky, porušenie ľudských práv alebo zlé zaobchádzanie s cudzincom. Priebeh návratu po letisko v Budapešti (dodržiavanie práv a povinností štátneho príslušníka tretej krajiny umiestneného v zariadení, dodržiavanie povinností policajného útvaru v súvislosti so zaistením štátneho príslušníka tretej krajiny, výkon návratu cudzinca z územia Slovenskej republiky) hodnotím pozitívne. Chcem vyzdvihnúť profesionalitu eskortujúcich policajtov a ich empatický, zdvorilý a trpezlivý prístup voči cudzincovi.

5. ODPORÚČANIA

Zabezpečiť pre členov eskorty požadované dokumenty pre potreby návratovej operácie – v tomto prípade: Víza do Vietnamskej socialistickej republiky.

[REDAKOVANÉ]
monitor